

Ⓔ Averz

Na líci zberateľskej euromince je uhorská kráľovská koruna, ktorú na pozadí dopĺňa dobové zobrazenie Bratislavy. Názov štátu SLOVENSKO je v opise pri hornom okraji mincového poľa a pod ním je štátny znak Slovenskej republiky. Naľavo od kráľovskej koruny je letopočet 2022. Značka Mincovne Kremnica, štátny podnik, ktorú tvorí skratka MK umiestnená medzi dvoma razidlami a štylizované iniciály autora zberateľskej euromince Karola Lička KL sú napravo od kráľovskej koruny.

Ⓔ Reverz

Na rube zberateľskej euromince je portrét kráľa Rudolfa, ktorý je po oboch stranách doplnený ozdobným ornamentom – perlovcom. V hornej časti mincového poľa je v opise označenie nominálnej hodnoty 100 EURO. Zľava doprava sú v opise nápisy KORUNOVÁCIA RUDOLFA a BRATISLAVA 1572, ktoré sú od seba a od označenia nominálnej hodnoty oddelené grafickými značkami.

Ⓔ Údaje o minci

Nominálna hodnota:	100 eur
Materiál:	Au 900/1000, Ag 75/1000, Cu 25/1000
Hmotnosť:	9,5 g
Priemer:	26 mm
Hrana:	vrúbkovaná
Náklad:	limitovaný, maximálne 5 000 ks v proof vyhotovení
Autor návrhu:	Karol Lička
Rytec:	Dalibor Schmidt
Výrobca:	Mincovňa Kremnica, š. p.

Vydala: © Národná banka Slovenska, júl 2022

Text: PhDr. Štefan Holčík, CSc.

Foto: Wikipedia, Shutterstock

www.nbs.sk/sk/bankovky-a-mince/eurove-mince/zberatelske

www.nbs.sk

Bratislavské korunovácie

450. výročie
korunovácie Rudolfa

ZLATÁ ZBERATEĽSKÁ EUROMINCA

Historická veduta Pražského hradu z roku 1607.

Historickým korunovačným mestom uhorských kráľov bol Székesfehérvár (Alba Regia). V roku 1563, keď mali korunovať Maximiliána, bol Székesfehérvár v tureckých rukách a tamojší korunovačný chrám Panny Márie sa stal mešitou. Uhorské stavy sa rozhodli „výnimočne“ použiť iný chrám. Voľba padla na prepoštský a farský chrám Najsvätejšieho Spasiteľa a svätého Martina v Prešporku. Verili, že Székesfehérvár bude čoskoro oslobodený a nasledujúca korunovácia sa už bude konať tam. Lenže ani v roku 1572, keď sa pripravovala korunovácia Maximiliánovho syna Rudolfa, nebol Székesfehérvár v kresťanských rukách. Rudolfa korunovali v Prešporku, 25. septembra 1572. Skutočným panovníkom sa stal až o štyri roky, po otcovej smrti.

Katedrála sv. Martina v Bratislave

Uhorské korunovačné klenoty

Na španielskom katolíckom kráľovskom dvore v rodine svojej matky vychovaný Rudolf inklinoval zo začiatku rovnako ako jeho otec k protestantizmu. Bol sympatický uhorskej šľachte, keďže väčšina z nich sa vtedy k protestantizmu hlásila.

Rudolf sa necítil doma v tradičnom sídle Habsburgovcov vo Viedni. Za rezidenciu si vybral historické sídlo českých kráľov - Pražský Hrad. Uhorsko bolo ďaleko a väčšia časť krajiny obsadená Turkami. Viac ako uhorská krajina ho zaujímala uhorská kráľovská koruna. Tú si dal ako vzácnu starožitnosť, považovanú dokonca za osobnú pamiatku po svätcovi - prvom uhorskom kráľovi Štefanovi, previezť do svojej pražskej zbierky kuriozít.

Uhorsko sa rozpadávalo v domácich vojnách a povstaniach. Najznámejšie je Bocskayovo povstanie v roku 1604. Vládnymi záležitosťami sa Rudolf zaoberal čo najmenej. Podpisoval pripravené dokumenty, často ani nevedel o čom. Iní panovníci sa pohybovali po bojiskách, kým on panoval svojimi zbierkami. Vládnymi záležitosťami sa v jeho mene zaoberali iní. Žil v Prahe so svojimi dvoranmi, umelcami, alchymistami a astrológmi.

Okultné vedy ho zaujímali viac ako vláda, politika a náboženstvo. Krajiny kde mal panovať, respektíve ich horné vrstvy, s tým spokojné neboli. Iniciatívu prevzal jeho mladší brat Matej, ktorý ho v roku 1608 prinútil vzdať sa uhorskej koruny. Stal sa tak jeho nástupcom na všetkých zdedených trónoch.

Rudolf sa nikdy neoženil a nemal legálnych potomkov. Zomrel v roku 1612 na Pražskom Hrade. Pochovali ho v krypte pod Chrámom svätého Víta.

Portrét Rudolfa, 1603